AYDEDE

No. 91 — 85
CUMARTESİ 26 Şubat 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasî hasbıhal gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

Hükûmetlerin Aklı

Hükûmettekilere sorarsanız gazetecilerin realite ile alâkaları yoktur; tatbik imkânı olmayan tasavvurlarla ve yersiz tenkidlerle vak vak ötüp dururlar; yapılanları beğenmezler; ekseriya cahilcesine mütalâalar ileri sürerler. Hülâsa yaptıkları daha ziyade gevezelik ve çenesi düşüklükten ibarettir.

Değildir. Gazeteler ve gazeteciler sırası gelir ki ilim kadar mürşid olurlar; doğru düşünür ve iyi tavsiyelerde bulunur, fahrî müfettişlikten gayri fahrî müsteşarlık, müşavirlik, mütehassıslık bile ederler.

Küçük bir misal:

Kâğıthane civarındaki Ağaçlı linyit kömür havzasının yeniden işletilmesini ve İstanbulda kok kömürü darlığının o suretle telâfisini hükûmete kimler tavsiye etti? Gazeteler! Hattâ — tefahür saymayınız, değmez! — O kömürden istifade edilmesi ve halkın linyite alıştırılması lüzumunu ben, bu sene, geçen sene, evvelki sene mi yazmıştım? Hayır harb patlar patlamaz.

— Aman, demiştim, öteden kömür getirmesi de, çıkarması da zorlaşacak. Burnumuzun dibinde linyit madeni duruyor, Marmara denizinin etrafında da linyit çoktur. Bunları hemen işletmeğe bakalım ve piyasaya linyiti kolay yakacak basit sobalar çıkaralım!

Aldırmadılar yahut hık mık ettiler; Ereğli havzasına güvendiler; memleketi kok kömürüne boğarız sandılar, asıl hayalperest olanlar kendileriydi. Realiteyi ve tasarruf yolunu gören bizlerdik.

Boş boşuna yıllar geçti. Hükûmet kömür tevzii yüzünden terler döktü, milyonlar harcadı, yine de başaramadı. Darlık sürüp gitti.

Şimdi aklı başına gelmiş olacak ki Etibank harekete geçmiş; Ağaçlı linyitlerini işletmek niyetinde imişler; burada takriben 100 milyon ton kömür gömülü imiş; halka tevzi olunacakmış, başka lin-

AYDEDE

(Devamı orta sahife sütun 1 de)

Hususî eşhasın Amerikan bankalarındaki kaçak paraları devletin bütün altın mevcuduna yaklaşıyor!. (Gazeteler)

— İyiki paraları Amerika bankalarına yatırmışız, yoksa mal beyanına davet edildiğimiz şu sıralarda halimiz nice olurdu!..

HAYDİ GÜLE GÜLE!

Nasılsa büyük servet yapamamış, ticaret piyasamızı ele alamamış olan mütevazi vaziyetteki yahudiler Filistine akıp gidiyorlar.

Şu var ki giden musevilere bir noktayı hatırlatmak isteriz. Dünyanın bir çok yerinde, bilhassa Hitler Almanyasile istilâ ettiği topraklarda zulüm ve işkencenin en müthişlerine uğrayan bu ırk Türkiyede daima iyi, medenî, insanî muamele görmüştür. Tek fena hatıra belki sadece varlık vergisidir ki onun tesirinden de az zamanda kurtuldukları meydandadır. Kaldıki varlık vergisi yalnız yahudileri de hedef tutmamıştı.

Filistine Türkiyeden giden yahudiler, bu memlekete muhaceret eden bütün diğer ırkdaşlarından daha iyi hatıralar taşıdıklarına şüphe yoktur. Ne kollarına yahudi işareti takılmıştı, ne kamplara sokulmuşlardı, ne de ayrı mahalleler de yaşatılmışlardı. Hiç bir şeye şükür ve teşekkür etmeseler bile Türkiye cumhuriyetinin harbte yürüttüğü sulh siyaseti sayesinde bir Alman istilâ rejiminden kurtulduklarına memnun olmaları, az çok bir minnettarlık hissine kapılmaları iktiza eder. Haydi, güle güle!

Bereli Hüseyin Cahit Yalçın!

Hüseyin Cahit Yalçın üstadımız, Filistin meselesi uzlaştırma komisyonuna murahhas olarak gönderildi ve reis seçildi:

Gazetelerde resmini görük: başına bere giymiş. Belki haklıdır: Şapkalı olsa, fesli sarıklı Araplar, tarafsızlığından şüpheye düşerler! Sarık sarıp yahudilerin itimadını kaybetmesi de doğru değildir.

Yalnız üstad yanılıp da bu kıyafetle yurda dönmese. Çünkü burada da polis berelileri topluyor!

Ayı'ya Yavru Kaptırmayalım

Bern elçiliğinde aylarca evvel vukubulmuş olan hâdise neyi gösteriyor? Dış memleketlerde tahsile gönderdiğimiz talebemizi daha sıkı surette göz altında bulundurup yalnız tahsil derecelerini değil, ayni zamanda siyasî cereyanlara karşı vaziyetlerini de kontrol etmemiz lüzumunu...

Vaktile Almanyaya gidenlerden bir kısmının koyu totaliter zihniyet ve ruhta döndükleri malûmdur. Şimdiki tehlike Fransa, İsviçre, ve sair Avrupa memleketlerine gönderilen talebenin oradaki aşırı solcu propaganda şebekesinin eline düşüp zehirlenmesidir.

Ana yurdda şiddetli kanunlar çıkarıp tedbirler almağa hazırlanırken vatan dışındakilerini kendi hallerine mi bırakacağız? Bil'akis asıl onları korumamız lâzımdır. Tâ ki kendi ellerimizle yonttuğumuz kalemler bizim aleyhimize fetva yazmağa kalkışmasınlar. Gözümüzü dört açalım. Ayı yavru kapmakta mahirdir.

53 Defa Boşanan Adam

Şimdi kırk yaşındadır ve meşhurdur. Hemen hemen bütün Amerikan mecmuaları onun hakkında yazılan yazılarla sütunlar doldurmuşlardır. Gazete ve mecmua fotografçıları peşini bırakmıyor; mülâkatlar veriyor, bir muharrir roman şekline sokulmuş biografisini de yazdı. Louis Larvier gazetelerdeki resimlerinde, nazikâne tebessüm ediyor. İsmi alelâde bir isim. Kimse bu derece meşhur olması için ortaya koyduğu bir marifeti hatırlamıyor. Louis Larvier'nin şöhretinin sebebi, bütün hayatında otobüs değiştirmek

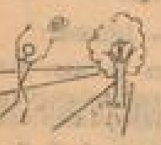

kadar kolay ve tabii bir şekilde nikâhlı kadın değiştirmesidir.

Louis Larvier elli üçüncü defa olarak karısını boşuyor. Bu rakam Hollywood boşanmalarına alışan Amerikalıları bile şaşırtmıştır.

Louis Larvier, genç kız ve kadınların kalbini her halde pek çabuk ve kolay avlamasını bilen bir adamdır.

Onun yanında Casanova bile sönük kalıyor, VIII Henri'nin karıları ise ehemmiyetsiz bir grup teşkil ediyor.

Görünüşte hiçbir fevkalâdeliği yoksa da bu kadar çok kadınla evlenebilmesi için her halde cinsi cazibesi çok kuvvetli olmalı! İlk önce yirmi yaşında iken Alaska'da evlenmiş. Yirmi yaşından kırkına kadar elli üç kadın almış. Her dört aya bir kadın düşüyor.

Louis Lariver'in hayatı bir sürü macera teşkil ediyor: Daha çocukken bile tehlikeyi severdi. Chikagoda fakir bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen bu adam biraz büyüyünce seri halinde hırsızlık yapan bir gangster çetesinin başına geçmiş, memleketindeki zengileri daima kıskanmış ve onlar gibi nüfuzlu olmaya karar vermiş.

Alaska'nın efsanevi altın madenleri kendisini Chikagodan uzaklaştırmış. Bir maden keşfederek işe başlamış, öteki arayıcıları uzaklaştırmaya muvaffak olmuş. Kısa bir zamanda "damarı,, bulunca, madenin sahibi olarak işletmeye başlamış.

Bunun üzerine yirmi yaşında zengin olan Louis memleketteki bir genç kızla tanışınca, derhal sevip onunla evlenmişti. Fakat iki gencin saadeti, ancak sekiz ay sürmüş. Madenden madene, şehirden şehire dolaşan Louis Larvier, evlenip boşanmalarına devam etmiş. Onuncu boşanmadan sonra, en çabuk ve kolay boşanılan şehir olan Réno'da bir villâ satın almış. Bu villa boşanma şehrindekilerin en zariflerinden biridir. Orada villayı herkes tanır ve aradan dört beş ay geçip te Louis Larvier Chevrolet otomobilinde sökün etmezse hayret edenler çok olur.

Louis Larvier'nin bir boşanma rökoru daha vardır: otuz dört gün süren bir evlenme.

Louis Larvier'nin vaziyeti bir cihetten marazîdir. Muhayyelesi ateşli, kararsız bir adamdır. Kararsızlığı ve daima yeniliğe olan muhabbeti, belki de ona sık sık karısından ayrılarak başka bir kadınla evlenince daha iyisini bulabileceğini zannettiriyor.

Bizim için hayret edilecek bu garibeye Amerikalılar acaip rökorlardan birini kıran adam gözüyle bakıyorlar. Louis Larvier Amerikalılarca otuz beş saat durmadan İncil okumuş olan Wolter Broylles ve geçen seneki en uzun gülme rökorunu muhafaza eden New-Yorklu Francis Loudvingia aynı sıraya giren, sadece rökor kazanmış olan adamdır.

"L' İllustré,, den

Düşündürücü Mısralar

Yârsız kalmış cihanda aybsız yâr isteyen
Ahmet Paşa

Hâlini bilmez perişanın perişân olmıyan
Ahmet Paşa

Sıhhat sonu derd olmasa vuslat sonu hicran
Ruhi

Halleyliyemez mes'eley-i-aşkı müderris
Ruhi

Elimizden ne gelür tâliimiz yâr değil
Ruhi

Unuturlar seni biçare hemen ölmeyi gör
Şeyhülislâm Yahya

Söyliyenler hikmetin bilmez bilenler söylemez
Şeyhülislâm Yahya

Hudâ kaadirdir eyler seng-i-hârâdan gühher peyda
Müezzin Hüdâyi

Süleyman dahi olsan rûzgâra itimat itme
İzzet Molla

Felekler nerdibanın olsa çıkma evc-i-ikbale
İzzet Molla

Dehrin safâ vü neş'esi değmez humârına
Cevdet Paşa

Böyle gecenin hay umulur mu seherinden
Lâ

— **Bunlar nereye gidiyorlar böyle?**
— **Meydandan kürekle karı kaldırmağa..**
— **Kürekle karı kaldırmağa mı?!..**

Çakmağa Hücum

Çakmak serbest bırakıldı; bırakılmasını ısrarla isteyenlerden biri de bizdik. Zira iyi kibrit yapamıyorduk; paramız başsız çöplere gidiyordu. Ormanlarımız boşuna harcanıyordu; zira nüfuz ve mevki sahibi zevat pervasızca çakmak kullanıyorlardı; biz kaçaktır diye çakmaklarımızı neremize saklayacağımızı bilemiyorduk.

Şimdi serbestiz, şu var ki ilk heves, halkımız yeni gelecek çakmaklara epice para kapatacak. "Aman, bu güzel!,, "aman şunun açılışı ne praitk!,, "aman onun biçimi pek zarif!,, diyerek herkese — bir zamanın dolma kalem merakı gibi — bir çakmak düşkünlüğü ârız olacak; ceplerde çeşit çeşit çakmaklar taşınacak.

Zira çakmak, belli başlı meraklardan biridir. Fakat ziyanı yok. Bunun da hızı geçer. Serbest olsun, serbest olalım da!

KUŞLARIN ÖMRÜ

Çok yavru yapan her mahlûk gibi kuşlar da tabiat kaidesine bağlıdırlar, yani çok yaşamazlar, uzun ömürlü olmazlar.

Maamafih kuş cinsinden bazılarının o kaideye rağmen uzun yaşadıkları malûmdur. Meselâ 1881 senesinde Danimarkada vurulan bir kartalın boynunda şu yazı bulunmuştur:

"1791 senesinde yakalanmış ve tekrar serbest bırakılmıştır.,, Kartal bir asırdan fazla yaşayabilir.

Almanyada bir Akbabanın bir canbazhanede 1706 senesinden 1824-e kadar yaşadığı resmen sabittir.

Guguk kuşları takriben 50 sene yaşayabilirler. Leyleğin ömrü 30-40 senedir. Kuğu kuşu 80 seneyi bulur.

Bechstein'in hayvanat kitabı bir bülbülün kafes içinde 25, tarla kuşunun 2!, ardıç kuşunun 17, ve saka kuşunun 23 sene yaşadıklarını kaydediyor. Bunlar küçük kuşlar için birer rökordur. Zira onlar nihayet 15-20 seneyi geçemezler.

En fazla yaşayan kuş karga ve papağandır: Bir asır yaşarlar.

Bir İngiliz âlimi bir dostuna ait ufak bir papağanın tam 120 sene yaşadığını kaydediyor!

— Hayır, anneciğim. Bırak da onu senin eski usullerinle yetiştirmeyeyim. Ahmak bir çocuğum olmasını istemem !

"Le Hérison" dan

YENİ İLÂÇ

Penicillen'in, streptomycine'in ve bütün sülfamdelerin iyi edemediği bazı hastalıkları geçiren yeni bir ilâç bulunmuştur. polymyxine.

Baltimore'da (Maryland) Johns Hopkins hastahanesi doktorları böyle söylüyorlar.

Beyaz bir toz olan polymyxine, Stamford da (Connectciut), büyük bir laboratuarda kullanılır hale getirilmiş ve müthiş şekilde yanmış, yüksek ateşli boğmacaya tutulmuş, yahutta komplikasion yapmış bir çok çocuğu muhakkak bir ölümden kurtarmıştır.

Veba, asia kolerası, dysenterie, tifo ve tularémie ismindeki (bu hastalığı Fransaya Almanyadan gelen yaban tavşanları getirmiş), hastalıklarda polymyxine ile tedavi edilecekmiş. İlâcın bazı cins meningite, pneumonie ve septicemielere de iyi geleceği tahmin ediliyor.

Acaba polymyxine nerede bulunuyor? diye soracak olursanız, inanılır gibi değil ama, lağımlarda bulunuyormuş.

MOLLA BEYİN BALDIZI

Yazan: Sermet Muhtar Alus

Gecelikle olduğunu unutmuş, elini ceplerine atıyor, para cüzdanını arıyordu. Muharreme bağırdı:

— Bir yere sıvışma, müsüye yukarıdan harcırah yollayacağım!

Dört beş adım yürüyünce durdu, kafasını kaşıyarak gerisin geri dönüp:

— Sinyör?

— Emredin!

— Acaba ben de seninle birlikte gitsem mi, ne dersin?

— Arzunuza tâbi efendina!

— Evet ben de gitmeliyim, beraber bulunmamız daha muvafık olur.

Yine bahçe kanapesine çöktü:

— Sen dönünceye kadar bekleye bekleye sıkıntıdan, azabtan helâk olacağım!

Beyrutlu, yanına hampa almak taraflısı değil... Yarım ağız:

— Etraf ve eknaf müvacehesinde alessabah, müstacelen hareketi mahzurlu görmezseniz, diye mırıldandı.

Tırnavalı zâde derinlere dalmıştı. İlk vapura yetişmek lâzım. Düşündü düşündü. Evdekilere kullanacağı ağzı tasarladı: Yavaşça hareme gidip yatağına yatacak. Beş on dakika geçince uşak ara kapıyı hızlı hızlı vurup diyecek ki: (mabeynci Faik beyefendi hazretleri Bebekten ağasını göndermiş. Bizim beyi serian istiyormuş!)

Bu haberi alır almaz, molla telâşa düşecek. Böyle karga bilmem nesini yemeden, iki ayağı bir pabuca sokarak çağırılış, yarenlik, hoş beş için olamaz; her halde mühim bir sebep var. Evkaf müsteşarlığına nasbının iradei seniyeye iktiranını bildirmek için olsa aceleye lüzum ne?.. Geçende Yıldız sarayına uğrayışında Bayezid camisinde evrak-ı müzırra ele geçirildiğini, zatı şevket simatın ve mabeyni halkının heyecanını karısına söylemişti. Yoksa bu mesele dolayisile mi hazret onu istiyor?

Kurduğu plânı Antuandan gizledi.

— Fikrimden caymam beraber gideceğiz. İçeridekilere bir maval okur, hemen giyinip gelirim. Sen de hazırlan, kaçırmayalım ilk vapuru! diyerek taşlığa daldı: Muharreme lâzım gelen tembihleri ettikten sonra yukarı çıkarak usulcacık girdi odasına.

Nuriye hanım yine horultuda, Emced de uykuda... Yatağın kenarına uzandı. Ara kapının vurulması üzerine paldır küldür dışarı seğirtip karısını uyandırmış, martavalları sıraya dizerken çarçabuk frenk gömleğini, pike yeleğini, koyu gri pantolonunu, sof cübbesini giyip, kavuğu da başına geçirip koşmuştu selâmlığa.

Antuan bir sakız çiğnedi:

— Bazan deruni beyit de, bahçe-

— TEFRİKA No. 13 —

de ve civar tenezzühlerinde sivil libas iktisa buyuruyor. Fes ve ceketle gitmeniz müreccah değil mi?

Ağzı öpülecek adam, doğruyu söylüyor. Üsküdarlarda, Paşa limanı açıklarında, paraşollarda, hele kalamış koyundaki dolanışlarda sarıkla, cübbeyle göze çarpar; tanıyanlar da bulunur. İhtiyaten yanına bir ceket alması kârı âkil.

Soluk soluğa yukarıya çıktı.

— Şayet tarafı şahaneden cevami ve tekâyada hafiyyen tahkikata mahkikata meur edilirsem tebdili kisve eylemekliğim zaruridir! diyerek dopril püsküllü fesile alpaka ceketini gardroptan almasile dönmesi dakika sürmedi. Bunları

kahveyi içtikten sonra çay da getirtip simit batırdılar.

Üsküdara geçtiler. Kayıkçıların birine İdris molla,

— Hemşerim, dedi, bizi Kuzguncuğun az berisine götüreceksin ama kıyı kıyı...

— Ne gorkuyon efendi, dengiz süt liman!

— Denizden, dalgadan perva edenlerden değiliz. Nene lâzım senin, dediğimden şaşma:

— Oraya sizleri bırakack muyum, yoksa bekleyecek miyim?

— İcabederse beklersin. Hakkından maada bahşiş de vereceğim.

Bindiler kayığa. İhtiyar ıkılda-ya ıkıldaya küreklere asılmış, gidiyorlardı. Tırnavalı zâde birden atıldı:

— Tuh Allah müstehakımızı ve-

Kalamıştaki kayık yarışlarına gider düşüncesile Molla beyle Antuan baldız hanımı köprüde vapura binenler arasında arıyorlar.

(Roman resimlerinden)

Muharremin yazma mendiline sardılar; Antuan koltuğuna sıkıştırdı. İki yoldaş Emirgân iskelesine tabanları kaldırdılar. Neft yağı sürülmüş gibi ne gidiş..

Vapura dar yetiştiler. Vakit erken olduğundan geminin her tarafı tenha. Molla, yan kamaraya daldı. Hemen kavuğu, cübbeyi atıp fesi ,ceketi giydi.

Sabah kahvesini bile içmemiş, kafası kazan; arkadaşı hakeza. Büfeciden birer kahve, bir az da safra bastıracak şey istediler. Daha kahve ocağı yanmamış; yiyecekten de nesne yok, ne peynir simit, ne pandispanya, hatta ne de kav gibi kurabiye.

Beşiktaşa indiler. Karşıdan karşıya işleyen, dilenci vapuru denilen küçük yandan çarklının gelmesine yarım saat var. Kahvede

sin, dürbünü unuttuk!

Antuan ceketinin cebini gösterdi:

— Müsterih ol muhterem, dürbün burada!

Paşa limanı önlerine vardılar. Sıradaki yalıların çoğu koca koca sahilsaray. Hepsinin pancurları kapalı, kafesleri inik; pencereleri açık duranların da istorları aşağı çekik. Hüseyin Avni paşanınki gibi kiminde ecinniler top oynuyor. Kıyıda bucakta kamburun sarı sandalından eser yok.

Molla içinden atıp tutuyordu:

— O Dürnev kaltağı, Hurinin İstanbula geldiğini duyamaz olaydı. Ayakları kırılaydı da Emirgâna gelemez, başımıza bu derdi açamaz olaydı.

Beyrutlu da sus pus, kuruntulara müstağrak: Venüsü, refikası facire ve fasika mutlaka ıdlâl etti. Şu anda kimbilir hangi yerde, hangi erkeklerle zevk ve safadalar...

Köskös dönmüşler, kayıkçıya mecidiye toka etmişler, Üsküdara çıkmışlardı. Molla, araba tutmağa sebilin yanına yürüdü:

— Şimdi Kadıköyünü boylayacağız. Mezbureleri kayık yarışında da bulamazsak kumda çelik oynamaktan gayri yapılacak yok!

Saatin alaturka iki buçuğa yaklaştığını gören Müsü,

— Modadaki (régates) ler...., diye mütalâa dermeyanına başlarken, sakallı sözünü kesti:

— Modadaki ırgadları, reneperleri karıştırma, biz işimize bakalım!

Antuan yarışların öğleden sonra yapıldığını, Yoğurtçuya üç çeyrek nihayet bir saatte ulaşacaklarını, öğleden evvel Kalamış mersasında kimselerin bulunmayacağını söyleyince, beriki duraladı:

— Yani şimdi ne yapalım diyorsun?

— Filhal cisri cedide âzim olmak münasip değil mi? Evvel beevvel Galtada bir kuaföre saçınızı, sakalınızı tanzim ve ta'tir ettirirsiniz; abdi hakir de müsaadenizle traş olurum. Havyar hanı kurbundaki (Ekonomi) resturanında veya Aziziye karakoluna mülâhik Cenyo gazinosunda bir miktar gıda alır, bade Kadıköyüne azimet eyleriz.

Teklif makul...

Molla, vapurun yan kamarasında yine fesi, ceketi çıkarıp kavuğu başına, cübbeyi sırtına geçirdi.

İstanbula geçtiler. Boğaziçi, Haydarpaşa, Kadıköy iskeleleri bin bir ayak; bilet kişelerinin önü mahşer. Yarışları seyre giden halk, direkleri renk, renk bayraklarla donanmış Şirketi Hayriye, İdarei mahsusa vapurlarına koşuyor: Beyoğlunun Mösyöleri, Madamları, Matmazelleri; çorbacıları, kokonaları, koriçaları. İstanbul yakasının beyleri, efendileri; hanım nineler, tazeler; elde, kucakta, memede çocuklar...

Piyade kayığı, pazar kayığı, alamana, salapurya tutamamış çarşı esnafları, omuzdan ve bıçkın takımı da araya karışmada: Yorgancılar, kavaflar, terlikçiler, uzun çarşılılar, hizmetçiler..

Tablalı, işportalı, sepetli, küfeli satıcılardan börekçiler, peynirli pideciler, yaş ve kuru yemişçiler, şerbetçiler, gazozcular, sucular ortalıkta mekik dokumada. Zira bir defa vapura giren ezana kadar orada mahpustan farksız; açlıktan içi kart kart kazınsa, gözleri kararsa darı tanesi bulamıyacak.

Alemdağına, Kayışdağına, sulara gider gibi sefer taslarına, Venedik sepetlerine, çıkınlara sövüş, kuru köfte, dolma, helva koyup gelenler de var, lâkin hazırlıksızlar, nevale tedarik edenlerden daha çok.

(Devamı var)

GÜNLER GEÇERKEN

Hayvanları Koruma Cemiyeti İdare Heyeti Reisi Bay Nazım Kıbrıslı'ya

Eski ve aziz dostum;

Sizi kırk şu kadar evvelden tanırım; Kandillideki yalınıza küçük biraderiniz Şevket'in ahbabı olarak sık sık geldiğim zamanlardan...

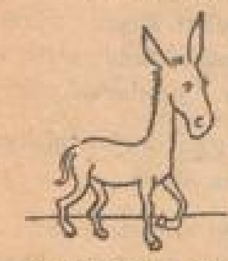

İyi kalbli bir insan olduğunuz her halinizden belliydi; hayvanları, hele atları o vakitler yine pek severdiniz; mükemmel bir binici idiniz. Çok konuşmazdınız. Hoş, benden ve bizden konuşma sırası kime gelirdi ki? Gevezeliklerimizi bir az dinler, çekilip giderdiniz. Muhakkak ki sevgili hayvalarınızın yanında başınızı dinlemek ve insanların bir incir çekirdeği doldurmaz şeyler hakkında boş yere ne kadar çene çaldıklarına şaşıp acımak için! Acımak, sizin en yüksek faziletiniz olacaktı ki hayvanları severdiniz.

Nice acı ve tatlı hatıralardan sonra bir gün geldi ki hepimiz dağıldık. Otuz üç, otuz dört senedenberi birbirimizin yüzünü görmedik. Hâlâ da görmüş değiliz!

Memlekette bir Hayvanları Himaye Cemiyeti olduğunu biliyor, cemiyeti övüyor, hayvanlara karşı rahm-ü şefkat gösterilmesi lüzumuna dair yazılar yazıyordum ama bu mübarek müessesenin başında sizin bulunduğunuzu bilmiyordum. Nihayet öğrendim ve pek sevindim.

Tebrik ederim. Bütün ihlâs ve muhabbetimle tebrik vazifemdir. Ben ki olur olmaz şeyler için kimseyi tebrik etmem. Netekim beraberce yalıya gelip hoş demler geçirdiğimiz arkadaşlarımızdan çoğu Milletvekili oldu, Bakan oldu, büyük ve orta elçi, hulâsa resmen yüksek mevkilere sahip oldu... Hiç birini tebrik etmek aklımdan geçmedi. İmkân varsa daha büyük de olsunlar. Ben, feragatle, ruh yüksekliğile, sırf vicdanın emrile ve Allah saygısile kabul edilebilecek o mevkie geçtiğinizden, cidden mübarek bir müesseseye kendinizi vakıf ve hasrettiğinizden dolayı sizi her kesten, hepimizden fazla tebriklere lâyik buluyorum.

"Çalışınız!,, demeğe hacet yok... Zira çalışıyorsunuz. Bütün temennim hükûmeti, belediyeyi, bilhassa vatandaşlarımızı cemiyetinize daha yakından âlâkadar görmektir. Zira hayvanlara karşı muhabbeti olan ictimaî topluluklar kolay dağılmaz ve kolay yıkılmaz medenî birer varlıktır.

Mesai arkadaşlarınıza da şükranlarımı bildirir, içten gelen şu tebriknamemin hoş karşılanmasını dilerim, eski dostum, efendim.

R. H. K.

AKTUALİTE

İtiraflar Karşısında

Maliye Bakanı kürsüden dedi ki: "vergi sistemimiz iyi değil!,,

Adalet Bakanı kürsüden dedi ki: "İyi adalet sistemine malik değiliz!,,

Anlaşılan Tarım Bakanı kürsüden diyecek ki: "ziraat sistemimiz matluba uygun değil!,,

İktisat Bakanı kürsüden şunu diyecek: "henüz iktısat sistemimiz iyleşmemiştir!,,

Ulaştırma Bakanı kürsüden itiraf edecek: "iyi bir yol ve ulaştırma sistemine malik olamadık!,,

Ve ilâ ahiri..

Peki ama 25 yıldır ne yaptık? O itiraflarda bulunanların 25 yıldanberi iktidarı elinde tutan partinin mensupları olduğuna göre kendilerini samimi sözlerinden dolayı tebrik ederiz ama hayrete düştüğümüzü de saklayamayız!

Yarabbi! Halâs Eyle!

Şehirdeki hastalığın grip olduğu yedi gündenberi anlaşılmış. Biz bunun o hastalık olduğunu yedi hafta evvel anlamış ve yazmıştık.

Sağlık müdürü de ...ir çok doktorlar da "salgın ...mıştır,, diyorlar. Peki neden ...ktepler kapatılmıyor, sinema... açık, hayat eskisi gibi deva...tmekte?

Sebebi şu: hü... bir (grip kitabı) çıkaracak, ...tacakmış. Bunları okuyup ...k ve muska yerine taşıyacağı... alıba.. Salgın önlenecek!

Ya rabbi! Bizleri ... salgını ile beraber — ciddi ted... yerine — hastalıklara karşı ki... çıkarmak ve afiş dağıtmak ...den de halâs eyle!

Moskovaya kafa tutan Yugoslavya son zamanlarda Amerikaya maden ihracatını arttı...

— Sessiz sedasız alış veriş ha!.. Besle kargayı gözünü oysun!

KIT'A

Şiri lerzan ederiz geçse bugün pençemize
Korku dünyada nedir bilmeyiz er oğlu eriz.
Seddi rah olmak için çıksa bizim karşımıza
Hasmı bir darbada çarpar yere çiğner geçeriz.

Muhyiddin Râif YENGİN

Başmakaleden Devam

yit madenlerinden de faydalanılacakmış!

Benim anladığıma göre "Türk'ün aklı sonradan gelir,, sözü yanlıştır: Aklı sonradan başına gelen Türk değildir, Türk hükûmetidir. O sözü dedelerimiz hükûmetler için söylemişlerdir.

Bir Türk olarak benim aklım ve meslekdaşlarımın akılları önceden gelmişti. Gelmiyen, hükûmettekilerinki idi.

Çok şükür, geldi... Ama güç geldi, geç geldi!

AYDEDE

İKRAMİYELİ AİLE CÜZDANI

Bu ayın sonuna kadar İkramiyeli Aile Cüzdanı alanlar veya hesaplarına yeniden para yatıranlar 30 Ekimde çekilecek olan 4 evli ve 10.000 liralık çeşitli para ikramiyeli kur'aya iştirak ederler. Ve her 100 lira için bir kur'a numarası alırlar.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Artık Hemde... Olalım

Millî Savunma Bakanlığının bütçesi ... ilk defa tenkid edildi. Bu hadiseyi arkad... bir gelişme olarak belirtiyorlar.

Mecliste söz alan milletvekillerinde... demiş:

— Levazım ve satın alma işlerinin ... devamlı bir derdi olarak ele alınması lâz... mahiyette işler gördürülmelidir. Halbuki ... maktadır.

Bu, yerden göğe kadar haklı sözlere ... riz: Millî varlığımızı korumak için silâh a... lâdlarının başımız üstünde yerleri vardır ... derhal izhar eder. Yalnız, bizzat kendi ev... ve israf addedilecek bir zihniyet, Millî Sa... ma dairesine musallat olmuştur. Mesel... sunuz: "Urfa yağı satın alınacak,, nede... yağlar istihlâk edilse, silâh altınadki ev... ten mi düşerler?

Hele vatan müdafaası için silâh alt... gördürdüğümüz hizmetler, vatandaşlar... nudsuzluk yaratmaktadır.

Sonra jandarma işini de halletmem... sebeple, yani sırf vatan müdafaası için e... rımızı hırsızların, katillerin takibine sevk...

Artık: "Söz gümüşse, sükût altındır... rimize çareleri beraber arayalım!

...mokrat Parti tarafın... ...arımız teşrii hayatım...

Kemal Zeytinoğlu ş...

...i Savunmanın en eski... ...hr. Hizmet erlerine as... vaziyet suiistimâle u...

...nları da ilâve etmek i... ...a çağırdığımız vatan ... ...e her Türk; ayni kan... ...mizde yapamadığımız ... ...ma Bakanlığının satın... ...zetelerde ilânları oku... ...Urfa yağı? Orduda ne... ...arımız, kuvvet ve kud...

...aldığımız erlerin bazıla... ...sında hakikaten bir h...

...vabeder. Yine ayni m... ...altına aldığımız çocuk... ...meğe hakkımız var mı... ...devrinden çıktık. Dem...

Eğiln...

Mısırd... de bir f... yakta d... kadının ... şan orta...

Bu za... öyle bir ... abbüd v... mizi çek...

— Ne... raylarına... sahneler...

Hayır... yunca a... cüme ed...

"Türk... din Aya... ta, Türk... tile büyü... mişlerdi... selâns ... metlû, p... lik bina... da elini ...

Eğileli... lim, mon... si var. ... cumhuri... da olur... eğilir. R... o zat bi... ğu tem...

T E

Sağlık müdürü de bir çok dok-
torlar da "salgın ...mıştır,, di-
yorlar. Peki neden mektepler ka-
patılmıyor, sinemalar açık, ha-
yat eskisi gibi devam etmekte?

Sebebi şu: hükümet bir (grip
kitabı) çıkaracak, ...tacakmış.
...unları okuyup üfleyecek ve mus-
...a yerine taşıyacağız.. ...alıba.. Sal-
...ın önlenecek!

Ya rabbi! Bizleri ... salgını ile
beraber — ciddi tedbirler yerine —
hastalıklara karşı ... çıkarmak
... afiş dağıtmak ...den de ha-
...s eyle!

...den ihracatını arttır...

Eğilmenin de Bir Haddi Var

Mısırda çıkan İmages gazetesinde bir fotoğraf gözümüze iliştı. Ayakta duran pek güzel ve şık bir kadının elini tutup öpmeğe çalışan orta yaşlı bir zatın resmi...

Bu zat iki büklüm, öyle eğilmiş, öyle bir hürmet, tâzim, âdeta taabbüd vaziyeti almıştır ki dikkatimizi çekti.

— Nedir acaba, dedik, Mısır saraylarında bir teşrifat ve kulluk sahnelerinden biri mi?

Hayır. Altındaki yazıyı okuyunca anladık, şaştık. Aynen tercüme edelim :

VEDA KOKTEYLİ

"Türkiye elçisi ekselâns Nizameddin Ayaslı ve refikaları geçen hafta, Türkiyeye avdetleri münasebetile büyük bir kokteyl parti vermişlerdir. Yukarıdaki resimde ekselâns Nizameddin Ayaslı, fehametlû, prenses Hanzâde'nin, elçilik binasına muvasalatları sırasında elini öperken görülmektedir.,,

Eğilelim, kadına saygı gösterelim, monden olalım ama bir derecesi var. Zira nihayet bir Türkiye cumhuriyeti elçisi, kimin karşısında olursa olsun, bir hadde kadar eğilir. Resmî toplantılarda eğilen o zat bir az kendisi, fakat daha çoğu temsil ettiği devlettir.

Bir dokun..

Siz Niçin Varsınız ?

Bakanlığa bağlı kocaman bir genel müdürlük ve etrafa dal budak salmış geniş teşkilât. Şubeler, müdürler, muavinler, şefler, sürü sürü meumrlar, daktilolar, odacılar, hademelı, kapıcılar. Yazı makineleri çıtır çıtır işliyor, dosyalar hışır hışır açılıyor, kağıtlar cızır cızır imzalanıyor, telefonlar çıngır çıngır çalıyor, maaşlar tıkır tıkır ödeniyor.

Merak etiniz tabii. Bu genel müdürlüğün vazifesi nedir?

O kocaman teşkilâtın merkezinde ve şubelerinde toplanıp harıl harıl çalışan şu er kişiler ve hatun kişiler ne iş yapaçlar?

Arz edeyim: O geniş teşkilât, "Kömür tevzi ve satış müessesesi genel müdürlüğü,, dür. Vazifesi de toprak altından çıkan kömürleri yurdun ihtiyaç bölgelerine dağıtarak parasile halka satmaktır. Masa başlarında harıl harıl çalışan er kişiler ve hatun kişiler işte bu işler üzerinde ömür tüketirler.

Yapılan işe gelince: Telefonu açarsınız:

— Allooo.. Neresi efendim?

— İstanbul kömür tevzi ve satış müessesesi müdürlüğü.

— Kok kömürü var mı efendim.
— Yok.

— Kalorifer için maden kömürü?
— Yok.

— Linyit kömürü?

— Yok.

— Kömür ne zaman gelecek?

— Belli değil, malûmatımız yok. Mükâlemeyi bir az daha uzatabilirsiniz:

— Makamlarınızda sizler var mısınız efendim?

— İşte, karşınızdayız ya..

— Mademki kok kömürü yok, taş kömürü yok, linyit kömürü yok; bunların ne zaman geleceğinden de haberiniz yok, o halde karşımızda sizler niçin varsınız?

— Tısss???...

Müzmin dert malûm. Kömür sıkıntısı yalnız İstanbula mahsus değil, yurdun ihtiyaç bölgeleri hep ayni ıztırabı çekiyor ve bu sıkıntılar, ıztıraplar ilk defa bu sene başımıza musallat olmadı, yıllardanberi böylece devam edegeliyor ve kim bilir daha nice yıllar böylece sürüp gidecek?

Yakın zamana kadar bir sürü masraflarla gazetelere ilânlar verip şatafatlı reklamlarla halkı linyit kömürüne teşvik eden kömür tevzi müesessesinde bir aydan beri linyit yok ve ne zaman geleceğinden de alâkadarların haberleri yok amma çarşı kömürcülerinde istediğiniz zaman istediğiniz kadar linyit kömürü bulabilirsiniz. Karaborsa fiatına, fakat açıktan açığa tonunu elli beş, altmış beş liraya satıyorlar.

Koskoca teşkilâtın bulamadığı linyit kömürünü çarşı kömürcüleri nereden ve nasıl buluyorlar acaba?

Elcevap: Tevzi genel müdürlüğü teşkilâtındakiler aylık almak için oturuyorlar, çarşı kömürcüleri para kazanmak için çalışıyorlar. Arada bu kadarcık fark var!.

Cemal Refik

— Gel gidip bakalım, galiba İbrahim Arvas konuşuyor!..

...Hemdert Olalım

...akanlığının bütçesi ...mokrat Parti tarafından
... Bu hadiseyi arkad...larımız teşrii hayatımızda
...irtiyorlar.
... milletvekillerinden Kemal Zeytinoğlu şöyle

...tın alma işlerinin ...i Savunmanın en eski ve
...ak ele alınması lâzım...hr. Hizmet erlerine askeri
...dilmelidir. Halbuki ... vaziyet suiistimâle uğra-

...kadar haklı sözlere ...ları da ilâve etmek iste-
...orumak için silâh a...na çağırdığımız vatan ev-
...ince yerleri vardır ...e her Türk; ayni kanaati
...ız, bizzat kendi ev...imizde yapamadığımız lüks
...r zihniyet, Millî Sa...nma Bakanlığının satın al-
... olmuştur. Mesela ...azetelerde ilânları okuyor-
...ın alınacak,, nede...Urfa yağı? Orduda nebati
...silâh altındaki ev...larımız, kuvvet ve kudret-

...aası için silâh altı...aldığımız erlerin bazılarına
...tler, vatandaşlar ...sında hakikaten bir hoş-
...dır.
...şini de halletmemiz ...vabeder. Yine ayni mucib
...n müdafaası için s... altına aldığımız çocukla-
...lerin takibine sevk...meğe hakkımız var mıdır?
...şse, sükût altında ... devrinden çıktık. Derdle-
...r arayalım!

Panamanın Ticaret Filosu

Panamada bu hükûmet bayrağını taşıyan gemiler hakkındaki takyidat ve hükümler o derece hafiftir ki yabancı bir çok armatör, gemilerini Panama tabiyetine sokmuşlardır.

Panamanın umumî nüfusu Fransanın Lyon şehri nüfusundan az olmakla beraber ticaret donanması - yukarıda yazdığımız sebepten dolayı - iki buçuk milyon tonilâto tutarında 604 vapurdan mürekkeptir. Bu suretle dünyada dördüncü gelmektedir.

İsviçreye Mektup

Bu hafta Viyana operetine inzimamen bir de meşhur piyanist Kempf geldi. Tabii onu dinledikten sonra bütün öteki piyanistlerin pabuçları dama atıldı. Kempf'in konserini dinleyip etrafı gözden geçirdikten sonra anladım ki, bizim hanımlar yalnız şapka göstermek için Konsere gelmiyorlar. Sonra da bu hafta Şehir tiyatrosunda, "Karanlık,, diye loşça bir piyes oyunuyor. Piyes metelik etmez amma Nevin Akkaya'yı görmek ve seyretmek için burada olmanı isterdim. Senelerden sonra Nevin'in san'atkârlığını keşfedebilmek için Cahide'nin çekilmesi lâzım geliyormuş meğer, garip bulmuyor musun?

Yine bu hafta İstanbulun sarışın güzel kadını Avrupadan geldi. Geçen akşam onu Perezde gördüm ve tabii gözümü ayırmadım. O lokale girer girmez Bardaki bütün kadınlar ihtişamları ile birlikte yok oluverdiler. Bu güzel sarışın kadının yeni soy adını henüz bilmiyorum. Lâkabı ile anılınca üzülüyor ve sinirleniyormuş. Acaba Seba Melikesi Belkis desem yine kızar mı? Fakat insan onun kadar güzel, onun kadar muhteşem olduktan sonra isme ehemmiyet verir mi desene?

Bak bu hafta bir de tiyatrocuların balosu oldu. Ben bu kadar güzel, bu kadar eğlenceli balo görmedim. Tabii bizim Prenses Mevhibeciğim orada idi, ben maskeli olduğum için istediğim gibi rahat rahat etrafı seyredebildim. Prof. İhsan Şükrü valinin masasındaydı, fakat kostüme değildi halbuki ben onu 8 inci Hanri olarak gelecek zannetmiştim. Nevin Seval nefis bir çingene kızı olmuştu. Şaire Suzan Lamur tuvaletle gelmişti amma pek enine boyuna bir şey olmuş, yazık. Baloda bir de Luna Park yapmışlardı. Luna parkın biletlerini Ercüment Ekrem satıyordu, ve tabii esprinin bini bir para. Talat Artemel Arap Asılzadesi olmuştu, cici karısı Sacide ise Kleopatrayı incecik güzel endamı ile canlandırdı adetâ. Geçen sene Balo birinciliğini C. H. P. nin balosu kazanmıştı, bu sene — şimdiye kadar yapılan balolar içinde — birinciliği muhakkak artistlerin balosu kazandı. 3 Martta Güzel San'atlar Akademisinin balosu var, bakalım o nasıl olacak. Gözlerinden öperim.

Fitne Fücur

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

Mânalı bir göz işaretile ilâve etti:

— Eh, kalb kalbe karşıdır tabii.

Bu bahsi daha fazla uzatmadı. Mantosunu çıkarırken:

— Ben mutfağa gireceğim, dedi. Yalnız oturmaktan sıkılırsan sen de gel, hem konuşur, hem ben işimi yaparım.

Yemek esnasında Hamiyet hanım yine Şevki beyin bahsini açtı.

— Hadi bakalım, Firdesciğim. İlk birayı Şevki beyin şerefine içelim. Gördün ya, ne kadar terbiyeli, nazik adam. Hele bekâr oluşu bizim için büyük bir nimet. Bu da senin talihinin bundan sonra düzeleceğine alâmettir.

— Ne münasebet? Benim talihimle bunun ne alâkası var?

Hamiyet hanım bira bardağını yarıya kadar boşalttıktan sonra baygın bakışlarla Firdesi süzdü.

— Orasını Allah bilir, yavrucuğum. Her şey kısmete bağlıdır. Bazan kısmetler gecikir amma nihayet bir gün gelip sahibini bulur. Senin kısmetin de etrafında dolaşmağa başladı. Onu yakalamak da senin elinde.

Firdes cevap vermedi. Dalgındı. Hamiyet hanım bira bardağını uzattı:

— İç, Firdesciğim, iç bir tane daha. Senin zihninden geçen şeyleri biliyorum ben. Bir iş üzerinde fazla düşünmek doğru değildir. Armudun sapı var, üzümün çöpü var diye pek derinlere dalarsa hiç bir şeyde muvaffak olamaz insan. Mukadderata boyun eğip işi bir az da oluruna bırakmak lâzım. Sen benim sözlerimi yabana atma. Bunlar sana anne nasihatıdır.

Müşfik bir tebessümle gözlerini Firdesin gözlerine dikti:

— Doğru söyle, Firdes. Şevki bey hakkında ne düşünüyorsun?

— Ben Şevki beyi düşünmüyorum ki.

— Hayır, onu demek istemedim. Şevki beyi nasıl buluyorsun?

Firdes kayıtsızca cevap verdi:

— Ne bileyim ben? Basbayağı bir adam işte. Öyle söyleme, yavrum. Şevki bey hiç de bayağı bir adam değil. Terbiyeli, nazik, asaletli, üstelik zengin de. Her adamda bu kadar meziyet bulunur mu? Meselâ Şevik bey senin Sabri ile kıyas edilir mi Allah için doğru söyle, Şevki bey ile Sabri arasında çok fark yok mu?

— Bilmem, bunları hiç düşünmedim. Zaten beni alâkadar etmez ki.

— Ne demek, Firdesciğim? Neden seni alâkadar etmiyormuş? Şevki bey hakkında hiç bir fikrin yokmu senin?

— Ne gibi?

Şey işte... Yani Şevki bey bir kadını mesud edebilir mi?

— Ne bileyim, teyzeciğim?

— Kendisile karşı karşıya oturdun, konuştun, içki de içtin. Hakkında hiç bir kanaat edinemedin mi? Uzun sözün kısası, Şevki bey ile evlensen mesud olacağını aklın kesmiyor mu?

— Böyle bir şeyi aklımdan bile geçirmedim ki.

— Geçirmelisin, kızım. İnsan her şeyden evvel kendi sadetini düşünmelidir. Yarın sabah Şevki bey gelecek. Bu defa dikkat et, alâkadar ol. Bu senin istikbaline, saadetine ait bir mesele.

— Ben öyle zannetmiyorum.

— Sen beni dinle, sevgili kızım.

— Peki amma, Şevki beyin neler düşündüğünü biliyor musunuz?

— Şevki bey tarafını sen bana bırak, Firdesciğim. İşin o tarafı bana ait.

Ce. Re.

(Devamı var)

(Devamı var)

NEDEN "ŞOFÖR„ DİYORUZ?

Bugün otomobil sevk ve idare edenler hakkında kullanılan "şoför„ sözü Fransızcada "ısıtıcı„ mânasınadır. Neden acaba otomobil kullananlara böyle bir isim takılmıştır?

Sebebi şudur: İlk icad edilen otomobiller buharla işlerdi ve işlemesi için de altındaki kazanı yakmak, suyu ısıtmak lâzım gelirdi. İsim o zamandan kalmadır ve değiştirilmemiştir.

İbretle okunacak bir hâtıra

DÖRT SİGARA

"This Week Magazine" den

Hikâyemi anlatmak kolay değil: Zira, aradan bir çok zaman geçtiği halde, o vak'ada oynadığım rolden dolayı bugün bile utanç duymaktayım.

Öyle olmakla beraber hikâyem, Fransanın senelerce çektiği ıztırap ve uğradığı zillete rağmen büyük, vekarlı bir millet olduğunu anlatmağa yarayacaktır.

Avrupada harb bir kaç haftadanberi sona ermişti. Amerikan tayyarecilerinden üç arkadaş cenup Fransaya giderek Riviera kıyılarında bizlere tahsis edilen otelde bir kaç gün dinlenmeğe karar verdik.

Burada teşkilât mükemmeldi: günde bir dolar mukabilinde yiyor, içiyor, denize nazır odalarda yatıp kalkıyorduk. Yemekler enfesti, hava ise harika...

Dinleniyorduk; elbette dinlenecektik. Harbi kazanmamış mıydık? Sivil Fransız ahalisi henüz yiyecekten mahrumdular ve küçük çocuklar sokaklarda Amerikan sigarası izmaritleri için dövüşüyorlardı.

Bizim keyfimiz yerindeydi. Genç kızları davet ediyor ve çocuklara sakız atıyorduk. Hepsi de eğlence mevzuu oluyordu.

Bir akşam, yemekten önce, otelin terasına oturmuş, caddede gezinenleri seyretmekteydik. İçimizden biri yaya kaldırımı üstüne dört sigara koymamızı teklif etti.

Bu, zalimce olmaktan ziyade düşüncesizlikle yapılan Amerikan aptallıklarının tipik bir nümunesiydi. O sarışın sigaralar bu devirde Fransızlar için bir lükstü. Olacak şeyi düşünerek şimdiden seviniyor, gülüşüyorduk.

Az sonra bir genç kız sökün etti. Tam bir güzel sayılamazdı, fakat anlaşılmaz Fransız şıklığı ile dikkati çekiyordu.

Sigaraları gördü; önümüzde durdu. Bir dakika hareketsiz kalmıştı. Lâkin kendini çabuk topladı. Tahta ökçesile sigaralardan birini ezdi. Öbürlerini de acele etmeden aynı surette parçaladı.

Yazısız karikatür

Dört sigara da un ufak olduktan sonra kız, mütecaviz bir gurur dolu gözlerile bizlere baktı. Biz gözlerimizi kunduralarımızın ucuna doğru çevirdik; nereye bakacağımızı bilemedik. Kız, yoluna devam etti. Birbirimize baktık. Ektiğimizi biçmiştik. Yemeğe gittik Lâkin o akşam şarap bize rayihasız, tatsız, yavan geldi.

Bu hikâyeyi bir nevi kefaret olarak naklediyorum. Onu bugünün Fransasını tenkit eden Amerikalı dostlarım da okuyacaklar mı? Okusunlar.

Ve Eğer, Matmazel sizin de ayni yazı gözünüze ilişirse, rica ederim, o üç Amerikan askerinin tarziyesini ve hayranlıklarını lütfen kabul buyurunuz! **Arthur Gordon**

Bir Teselli

Mahkûm — sırtıma yüklemedikleri kalmadı.

Avukat — Haydi, haydi.. Yine talihlisin. Bizim sırtımıza yüklenen vergiler yanında bunlar hiç kahır!..

"Le Hérrisson" den

Bir yenilik:

Yerli Portakal Şarabı

Geçenlerde bir gün, ahbaplarımızdan birinin bizi hatırlayarak izahat vermeden gönderdiği bir şişe şarabı açtık, tattık, şaşırdık. Enfes bir içki..

— Portoya benziyor ama başka bir şey...

— Daha rayihalı...

— Ayni "sek„ çeşnide ama sıcaklığı hoş. Böylece aramızda konuştuk; konuşa konuşa tadar, damağımızda lezzetini dener, dilimizi şapırdatırken şişe tükendi. Vah vah!

Ertesi günü ahbabımızı aradık, sorduk. Meğerse Mersinli portakal bahçeleri sahibi zevk ehli bir zatın İspanyada içip İspanyadan getirdiği bir mütehassıs nezaretinde yaptırdığı (portakal şarabı) imiş.

Tekrar edelim: enfes Niçin piyasada yok? Şarab bu... İyisinin istihsali kolay mı? Zaman ister. Temenni edelim ki müteşebbis tüccar o şahsı nev'ine münhasır mükemmel şarabı — bu şarab bardak bardak değil, keyfini çıkara çıkara kadehle içilir — yakında ticaret metaı haline getirsin. Bekliyoruz, yutkunuyoruz.

karikatür

ralardan birini es-
acele etmeden aynı
dı.
da un ufak olduk-
mütecaviz bir gu-
le bizlere baktı.
kunduralarımızın u-
rdik; nereye ba-
necik. Kız, yoluna
irimize baktık. Ek-
k. Yemeğe gittik.
şarap bize rayiha-
geldi.
ir nevi kefaret ola-
m. Onu bugünün
t eden Amerikalı
uyacaklar mı? O-
mazel sizin de ay-
ilişirse, rica ede-
kan askerinin tar-
ranlıklarını lütfen
z! Arthur Gordon

Şarabı

anızdan birinin
gönderdiği bir
Enfes bir içki..
a bir şey...
aklığı hoş. Böy-
onuşa tadar, da-
şapırdatırken
, sorduk. Meğer-
bi zevk ehli bir
etirdiği bir mü-
portakal şarabı)
yasada yok? Şa-
ı? Zaman ister.
o şahsı nev'-
— bu şarab bar-
çıkara kadehle
ine getirsin. Bek-

KISA HİKÂYE

M. PETIT BOUGON'un Marifeti

Hizmetçi idarehansinden bütün ev işlerini yapmak için gönderilen Marie Graillard'ın uzattığı üç adet doğruluk kâğıdını gözden geçiren Madam Petitbougon sordu?

— Son yerinizden.. Matmazel Valmondoy'un yanından niçin ayrıldınız?

— Matmazel Valmondoy'un yanından niçin mi ayrıldım?

— Evet, niçin ?

Kıpkırmızı, kızıl ellerinden daha kırmızı bir deri çantadan çıkardığı köşesi "R,, markalı ve dantelli küçük mendille Marie Graillard burnunu sildi. Hiç şüphesiz bu mendil evvelki hanımlardan Renée, Raymonde veya Rosalie ismindeki birisine aitti....

— Şey... Hizmetleri pek ağırdı da... diye izah etti..

— Bu sözünüze itimat edemiyorum matmazel. Şu ağır dediğiniz hizmetleri bana sayar mısınız?

— Bunlar... şeydi Madam.... şey.. Madam beni anlıyorlar sanırım. Matmazel Valmondoy'un yanına girinceye kadar... Şey... Nasıl söyliyeyim... Böyle kimseler yanında hizmet etmemiştim. Orada Valmondoy'un evinde ise... Sebep yalnız bu da değil. Ben orada hizmet edemezdim. Böyle işlere alışmamıştım. Belki bu yerlerde hizmet etmeyi sevenler de vardır. Herkesin kendine göre zevki olur. Doğru değil mi?... Bana gelince düşündüğüm gibi söyliyen bir kızım. Böyle bir evde oturmaktansa çok para kazanmamayı tercih ederim.

Madam Petitbougon kızardı.

— Bu matmazel Valmondoy kendi kendine yaşayan bir kadın mıydı? Bu ismi tanıyacak gibiyim... Valmondoy...

Mahcubiyet Mariye de sirayet etmişti. Başını eğerek :

— Evet Madam, dedi. Serbest hayat yaşayan bir kadındı...

Madam Petitbougon "PETİTBOUGON, OSCAR LECHİEN ve şerikleri, yelpazeler için tüy, Blö sokağı 15 No.,, mağazası müessislerinden M. Bougonun zevcesiydi. Pek genç bir kadın olmayip 34 yaşlarında kadardı. Hayatı o güne kadar bir iffet ve ismet havası içinde akıp geçmişti. Marie Graillard hafifmeşrep bir kadının yanından geliyordu. Hisleriyle mücadele etti: "Bu kız bir kaç ay o sefahatın içinde yaşamış, belki de söyliyemediği pek çok şeyler var. Bütün bunlara rağmen... Onu alıkoyarsam... Bazı boş zamanlarında gevezelikleriyle beni eğlendirir...

Böyle ahlâki meseleler karşısında kocası M. Petitbougon'un hiç müsamahakâr olmadığını biliyordu. Hele bu gibi şeylerden hiç hoşlanmazdı. Her münasebetle bu ahlâk titizliğini belirtirdi.

Düşüncesinin doğru olmadığını anlıyordu. Evinin selâmeti için bu kızı hizmetine almamak lâzımdı. Hayır, hayır, doğru değil.. Evimizde böyle birisi... Ne ayıp, ne kadar ayıp...

— Şüphesiz... Şüphesiz... — İzah etmek için kelimeler arıyordu — şüphesiz matmazel bende iyi bir tesir bıraktınız. Ne yazık ki hizmetlerimi yapamıyacaksınız. Çalıştığınız yerde bir matmazel Valmondoy vardı. Hizmeti yapılacak bir tek kişi. Halbuki biz ikiyiz. Ben ve kocam....

Marie Graillard red edilmesinin sebebini öğrenince rahatladı. Kapılanmaması için bu bir bahane olamazdı. Madamın açık kalbliliğinden pek hoşlanmıştı. İşten kaçmadığını anlatmak için:

— Bu beni kabul etmemek için bir sebep ise, Madam aldanıyorlar. Ben iki kişiye hizmet edecek kabiliyetteyim. Matmazel Valmondoy da tek değildi. Hiç eksik olmayan dostları arasında bilhassa bir tanesi... M. Petitbougon ekseriyetle.. Hemen, daima oradaydı, ben hep iki kişiye hizmet ettim.

"M. Petitbougon,, Marie Graillard: "Petitbougon daima matmazelle beraberdi,, demişti. Madam Petitbougon evvela yanlış işittiğini sandı.

— M. Petitbougon? Matmazelin dostu M. Petitbougon mu dediniz? Matmazelin dostu sizin Matmazel Valmondoy'unuzun dostu M. Petitbougon isminde mi idi?

— Acele, acele istintak ediyordu. Söyleyiniz bana rica ederim... M. Petitbougon olduğuna emin misiniz?....

Marie Graillard başını tasdik makamında sallayarak:

— Evet madam evet... M. Petitbougon'du, görüyorum ki madamı alâkadar ediyor. Evet, "Blö sokağı 15 No. yelpaze tüyleri mağazası sahibi M. Gustave Petitbougon görüyorsunuz ya aldanmıyorum. Mağazanın ismi de "Gustave Petitbougon, Oscar Lechien ve şerikleri,, evet,. evet,. böyle: "Gustave Petitbougon, Oscar Lechien ve şerikleri..........

Çeviren: **B. DİKEL**

Yarım asır evvel

— Aman kocacığım, yine ihtiyatsızlık edip de bisikletleri geçmeğe kalkışma!

"Fransız karikatürü"

R Ü B Â Î

Subh oldu yine uykuya kanmazsın sen
Ben necm şümâr oldum inanmazsın sen

Bahtın mıyım olmam ne için mâili hâb
Bahtım mısın ey mâh! Uyanmazsın sen

Muhyiddin Raif YENGİN

Yarım asır evvel

Cumhurreisi Loubet — (buket veren çocuğa) ismin nedir, oğlum?
Çocuk — Vincent Auriel

"Fransız karikatürü"

İyiye İyi Demezsek...

İstanbul Emniyet müdürü İsmail Hakkı Baykal — kendisini ne tanırız, ne de dairesine bir işimiz düşmemiştir. — ilk tâyin edildiği zaman — doğrusunu söyliyelim, ve biz daima doğruyu söylemeği severiz — üzerimizde kâfi derecede müsbet bir tesir hasıl etmemişti; bu idareye az çok bir hayatiyet, bir yenilik vereceğine inanmamıştık.

Öyle çıkmadı; polis faal bir hale geldi. İhmal edilegelen işlerden bir çoğu — imkân nisbetinde — yapılmaktadır. Meselâ kumarhanelerin, randevu evlerinin takibine ehemmiyet verildi; Bu sahada verimli neticeler alınıyor. Diğer taraftan kadrosundaki memurların yolsuz hareketlerini meşhud cürümler yaparak cezalandırmak ciheti de — yine imkân nisbetinde — tahakkuk ettirilmektedir.

Karakollardan şikâyetler azaldı, hattâ kesildi. Dayak fasılları tekerrür etmiyor. Bunu bir az da demokrasi icabından saymak mümkündür ama ne olsa başta bulunan zihniyetini de hesaba katmak lâzımdır.

Dar ve kifayetsiz bir kadro dahilinde yapılabilecek yapılıyor kanaatindeyiz. Eğer vaad edildiği gibi kadroya daha 300 polis ve bir kaç motörize polis kıtası sokulur, yarın jandarma ile polis birleştirilirse İstanbul emniyet idaresinin daha verimli hale gelmesi beklenebilir.

Yine demokrasiye duayı unutmayalım. Zira valiliklere terfih eden sabık emniyet müdürlerimizin en büyük meşgalesi ve yararlığı siyasî polis cephesinde tecelli ediyordu. Diğerleri "olsa da olur olmasa da..... mesabesinde kalıyordu. Bugün şubeler müsavi ehemmiyettedir.

İyiye iyi demezsek fenaya fena dememize kimseyi inandıramayız. Takdir bizden, iş onlardan!

• KIRALİÇENİN SAATİ •

İngiltere kıraliçesinin izdivacı sırasında Glasgow şehri tarafından kendisine hediye edilmiş bir saati vardır ki misli dünyada mevcud değildir.

Saatin minesi üzerine Whisterhall salonu resmedilmiştir. Saat başları çalınca III. Gorges, bütün ailesi, kıraliçe Charlotte ve on beş çocuğu, bir muhafız kıtası ortasından birer birer geçmeğe başlarlar.

Sesli kısmı 16 çandan müteşekkildir ve her üç saatte bir, ayrı ayrı bir musiki parçası çalar; 8 melodiyi havidir.

İskoçyalılar bu saati büyük bir itina ve maharetle vücude getirmişlerdir. Haftada altı gün işleyip pazarları kendiliğinden durmasını da temin etmişlerdir. Ama duran saatin akrebi ve yelkovanı değildir; geçit resmi yapan insan şekilleridir. Onların da dinlendiği anlatılmak istenmiştir. Pazartesi sabahları saat bütün teferruatile harekete geçer.

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük değildir

AYDEDE

SİYASÎ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5	Lira
»	Memleket dışı	12	»
1 Senelik	Memleket içi	14	»
»	Memleket dışı	21	»

Süt çocuklarının beslenmesinde
VİTAMİNLERİN
Ehemmiyeti çok büyüktür.
ÇOCUKLARINIZI
ARI
Pirinç unlariyle besleyiniz.
Kalori ve Vitamin Bakımından
En mükemmel çocuk mamasıdır.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Beyoğlu Şubemizin açılması münasebetiyle tertibolunan fevkalâde kur'anın çekilişi dün Galata Şubemizde Noter ve İkramiyeli Aile Cüzdanı sahipleri huzurunda çekilmiş ve

Otomobilli, Garajlı, ufak yazlık EV

127777 İkramiyeli Aile Cüzdanı sahibi
Yuda Baruh'a (İSTANBUL)
İsabet etmiştir

500 Liralık Para İkramiyesi
Osman Tuna

250 Liralık Para İkramiyesi
Makbule Öztunç
Perran Batun

100 Liralık Para İkramiyeleri
Muzaffer Gülen, Fahreddin Biner, Sotiyadis Hipokrat, Fahriye Ögel, Vili Şusterman, Roza Ajuella, Ayla Elitez, Geditya Altabef, Meri Bavan, Fahri Hacıhasanoğlu

Talihliler mektupla da haberdar edilmiştir.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Grip ve Nezleve Karşı
EN BAŞARILI İLÂÇ
KİNİNLİ
GRİPİN
dir.

FATİHTE
Dahiliye Mütehassısı
Dr. Orhan Birman
Her gün 13 den sonra hastalarını kabul eder.
Tel. No. 23587 — Ev 82705

SEN-BEN
Kokusundan çekindiğiniz şeyi yemek için size cesaret veren tek müstahzar.
Depo: TÜRKİYE Eczanesi - İstanbul Ankara Caddesi No. 88 Tel: 23475

HAKİKİ ASPİRİN
tozundan yapılmış
PİRİN komprimeleri
"SAFASPİRİN" dir.

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden: Cemal Refik Delibaş
İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği yer: Murad KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer: TAN Matbaası

12 ayda 12 çekiliş

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI

10 Mart 1949
TASARRUF HESAPLARI
BÜYÜK İKRAMİYE
Çekilişine iştirak için son gün
28 Şubat 1949
tarihidir. Açtırılacak en aşağı
100 Liralık
bir hesapla bu ikramiyelerden faydalanmak mümkündür.
TÜRK TİCARET BANKASI
İstanbul Şubesi Osmanbey Ajansı

Hanımeli
Gazetesi

Size, bir çok yenilikler, pratik bilgiler, çiçek, biçki, yün işleri hakkında faydalı malûmat verir.

Şubat 949 HANIMELİ sayısında Ev İdaresine ait daha bir çok yeni ve lüzumlu yazılar bulacaksınız.

Bunlardan başka, Roman, Hikâye, fıkra, vs.. vs...
Çok Resimli, Çok Renkli
40 Sayfa 50 Krş.
İstanbul TAN Matbaası